

לצאת מהבועה*

הפעילות מיועדת לצוות החינוכי* ולבני נוער. הנספחים מותאמים לאוכלוסיות היעד השונות.

מטרות:

- לבחון ביטויים מעשיים של מעורבות אזרחית.
- לעורר מודעות בקרב בני הנוער לחשיבות של אחריות ומעורבות אזרחית בחברה דמוקרטית.

עזרים:

- נספח מס' 1: רשימת אירועים לבני נוער – כמספר משתתפים.
- נספח מס' 2: רשימת אירועים לצוות החינוכי.
- נספח מס' 3: טבלה אישית – כמספר המשתתפים.

מהלך הפעילות

שלב א' – במליאה

המנחה יחלק למשתתפים את מילות השיר "יושבים בבית קפה..."
ניתן למצוא את השיר בכתובות הבאות:

אתר שירונט: <http://www.shiron.net/artist?type=lyrics&lang=1&prfid=429&wrkid=1552>

אתר יוטיוב: <http://www.youtube.com/watch?v=mal14tElaiE>

שאלות לדיון:

1. מה דעתכם על המסרים בשיר? אילו תחושות מתוארות בו?
2. האם זו המציאות המוכרת לכם?
3. למה הכוונה ב"להרגיש בתוך בועה"? מה המחירים ומה הרווחים של סיטואציה כזאת מן ההיבט האישי ומן ההיבט של כלל החברה?
4. כבני נוער, מה ניתן לעשות כדי לצאת מן "הבועה"?

שלב ב' – אישי

כל משתתף מקבל רשימת אירועים (נספח מס' 1) וכן טבלה אישית (נספח מס' 3) ומתבקש לציין כיצד היה מגיב על כל אחד מהאירועים.

שלב ג' – קבוצתי

המשתתפים יתחלקו לקבוצות (בנות 4-6 חברים). כל קבוצה תקבל את כרטיס המשימה שלהלן ותעבוד על פיו.

* מומלץ לשלב את הפעילות בתהליך הכנת הצוות החינוכי לקראת הפעלת התוכנית ולהתאים את השאלות לדיון (ראו שער חמישי).

* הפעילות עובדה ע"פ "הפעלת פתיחה", מתוך: ערבות ומעורבות, מינהל חברה ונוער, 2001.

כרטיס משימה קבוצתית

הציגו בסבב את המיון שכל אחד מכם עשה בטבלה האישית וציינו אילו אירועים בחרתם בקטגוריה "איכפת לי" ומה היו תגובותיכם. רכזו את הנתונים על פי השאלות הבאות:

1. מהם הנושאים שעליהם בחרו רוב חברי הקבוצה להגיב?
2. אילו נושאים לא נבחרו? מדוע?
3. אילו תגובות הוצעו?
4. מה היו התגובות – האם הן חזרו על עצמן? באילו נושאים הופיעו תגובות מגוונות ובאילו נושאים היו תגובות דומות? על מה הדבר מעיד?
5. לאחר הבירור, בחרו 3-4 אירועים שאתם מסכימים כי הם הנושאים שחשוב לכם כבני נוער להגיב עליהם או לפעול למענם ורשמו אותם על בריסטול.
התכוננו להציג במליאה את האירועים, התגובות והנימוקים שעלו בדיון.

שלב ג' – במליאה

דיווח נציגי הקבוצות.

שאלות לדיון:

1. מה ניתן ללמוד על "מידת האכפתיות" שלכם כבני נוער?
2. על אילו נושאים בחרו רוב המשתתפים להגיב?
3. מה הופך אירוע שאיכפת לנו ממנו לאירוע שנגיב עליו? הביאו דוגמאות שעוררו אתכם לתגובה מיידית וספרו כיצד פעלתם.
4. עד כמה אתם כבני נוער הינכם פעילים ומגיבים על התרחשויות שאיכפת לכם מהם (על פי מה שעלה בדיוני הקבוצות)?
5. לגבי התגובות שבחרתם, האם יש סוג תגובה עדיף בעיניכם?
6. האם תמיד נכון להגיב כך?
7. באילו תנאים הייתם מגיבים אחרת?
8. מה היה קורה לו כולם היו מגיבים כך? הביאו דוגמאות.
9. מהי דמותה של חברה שכל חבריה אדישים ודואגים לענייניהם האישיים בלבד?
10. מהי דמותה של חברה שכל חבריה אכפתיים ומעורבים?
11. איך הייתם מאפיינים את החברה הישראלית (אדישה, מעורבת, אכפתית)? תנו דוגמאות.
12. האם אתם חשים כי ביכולתכם כבני נוער להשפיע על נושאים החשובים בעיניכם? כיצד?
13. מה מונע מכם להיות פעילים? מה או מי יכול לסייע לכם כדי שתוכלו להשפיע?

1. פנו אלי בבקשה לקחת חלק בפעילות מועצת התלמידים.
2. במהלך הטיול השנתי עברנו ליד אתרים היסטוריים ואנדרטאות מוזנחים, שבהם עזובה ולכלוך.
3. המבחן שהתקיים היום היה לא הוגן וכלל חומר שלא למדנו. אני מאמין שתלמידים רבים נכשלו.
4. צפיתי במהדורת החדשות וראיתי דיון בכנסת מלווה בקללות ובגידופים עסיסיים.
5. ביקרתי במועדון ביום שישי בלילה וראיתי כי בעלי חזות מזרחית לא הורשו להיכנס אליו.
6. חברי יוצאים להפגנה בעד או נגד פינוי יישובים ביהודה ושומרון.
7. למעון ליתומים בקרבת ביתי נשקפת סכנת סגירה בשל מחסור בכוח אדם, ומחפשים מתנדבים לעזרה בשעות אחר הצהריים.
8. במרכז העיר התנהל ויכוח בין בני נוער דתיים וחילוניים בנושא פתיחת מועדון נוער בערב שבת.
9. ראש העיר החליט לבטל את אירועי יום העצמאות בשל קיצוצים בתקציב.
10. אנשי ציבור בכירים נאשמים בעבירות של שחיתות ציבורית (כספים, מינוי משרות למקורבים).
11. מתקרבות הבחירות, ופונים אלי להצטרף לפעילות נוער מפלגתית.
12. לנוכח גילויי גזענות רבים במקומות שונים בעולם, מבקש אחד האתרים באינטרנט תגובות ומכתבי מחאה.
13. מועצת התלמידים הארצית מארגנת הגשת עצומה לשר החינוך בנוגע למתכונת הרצויה של בחינות הבגרות.
14. חברי מתגייסים למאבק למען שחרור גלעד שליט.
15. קראתי נתונים בעיתון המעידים על ירידה באחוזי הגיוס לצה"ל.
16. מאות פועלים בצפון הארץ מובטלים בשל העברת ייצור מדי צה"ל והמשטרה לסין.
17. מאות חרדים מונעים פתיחת חניונים בשבת בירושלים.
18. חנות לממכר מזון לא כשר נפתחה במרכז העיר והיא פועלת בכל ימות השבוע.
19. במועדון השכונתי התרחש אירוע אלים - נשלפו סכינים ומספר בני נוער נפגעו קשה.

1. במהלך טיול עברנו ליד אתרים היסטוריים ואנדרטאות מוזנחים, שבהם עזובה ולכלוך.
2. הלכתי ברחוב / בשכונה וראיתי כלב שהלך עם בעליו, עושה את צרכיו באמצע המדרכה.
3. צפיתי במהדורת החדשות וראיתי דיון בכנסת מלווה בקללות ובגידופים עסיסיים.
4. ביקרתי במועדון ביום שישי בלילה וראיתי כי בעלי חזות מזרחית לא הורשו להיכנס אליו.
5. קראתי בעיתון מאמר שעסק בפער בין משכורות עתק של בכירים בשוק הציבורי לבין משכורותיהם של עובדים זוטרים.
6. חברי יוצאים להפגנה בעד או נגד פינוי יישובים ביהודה ושומרון.
7. למעון ליתומים בקרבת ביתי נשקפת סכנת סגירה בשל מחסור בכוח אדם, ומחפשים מתנדבים לעזרה בשעות אחר הצהריים.
8. במרכז העיר התנהל ויכוח בין דתיים וחילוניים בנושא פתיחת מועדון בערב שבת.
9. ראש העיר החליט לבטל את אירועי יום העצמאות בשל קיצוצים בתקציב.
10. אנשי ציבור בכירים נאשמים בעבירות של שחיתות ציבורית (כספים, מינוי משרות למקורבים).
11. מתקרבות הבחירות, ופונים אלי להצטרף לפעילות מפלגתית.
12. לנוכח גילויי גזענות רבים במקומות שונים בעולם, מבקש אחד האתרים באינטרנט תגובות ומכתבי מחאה.
13. דו"ח מבקר המדינה האחרון מצביע על אפליה לרעה בהקצאת משאבים לעיירות פיתוח ולמגזר הערבי.
14. קבוצת עולים בעירך מפעילה מערכת חינוך משלים המיועדת לילדי עולי חבר המדינות בלבד.
15. חברי מתגייסים למאבק פעיל למען שחרור גלעד שליט.
16. קראתי נתונים בעיתון המעידים על ירידה באחוזי הגיוס לצה"ל.
17. מאות פועלים בצפון הארץ מובטלים בשל העברת ייצור מדי צה"ל והמשטרה לסין.
18. מאות חרדים מונעים פתיחת חניונים בשבת בירושלים.
19. חנות לממכר מזון לא כשר נפתחה במרכז העיר והיא פועלת בכל ימות השבוע.
20. לאחרונה התרחשו מקרים אלימים בהם מעורבים בני נוער מאזור מגורי.

אינפת לי		לא אינפת לי	אירוע
מגיב, כיצד?	לא מגיב		מס'
			.1
			.2
			.3
			.4
			.5
			.6
			.7
			.8
			.9
			.10
			.11
			.12
			.13
			.14
			.15

